

преданието за „кладенчето“ /изворът/ на Хаджи Димитър.¹¹⁵ Такова предание съществува и за Стефан Караджа.¹¹⁶ Според тези предания водата в тях е лековита и тя става такава след като в нея са измили раните си героите.

Във фолклорното съзнание целебността най - често граничи с магическото като смисъл и функция.¹¹⁷ Тук лечебността на водата е придобита чрез смесването ѝ с кръвта на героите, които явно са възприемани като носители на свръхкачества и чиято кръв „прави“ лечебната магическа сила на водата. Освен това съществен елемент в процеса на митологизация е, че кръвта е от раните на героите, получени в двубой /разбирано в случая между конкретните личности и етническия противник/, което допълнително натоварва и актуализира семантиката. „Сътворената“ магическа вода е основният аргумент в този процес. Тя е вече „святая“ вода и затова лекува, така както лекува според народните вярвания и другата сътворена „светена“ вода.¹¹⁸

Тук липсва конкретната проява на героичното, липсва подвигът като повод за идеализация, за изтъкване на необикновени, свръхкачества на героя. Свръхестественото е обозначено като следствие от такава проява и именно поради нея. Това е в съответствие и с очертаващата се закономерност-най-силната проява на свръхестествените качества на героите е тогава, когато са залавяни, ранявани, при гибелта им. Тези моменти се превръщат в акцент в семантиката на хайдушкия фолклор.

Разглеждането на семантиката на хайдушкия фолклор едва ли може да бъде изчерпано в рамките на едно регионално изследване. Целта тук беше преди всичко да се предложи вариант на тълкуване и да се направи опит дотолкова, доколкото позволява наличният материал и целта на това изследване.

От изложеното дотук по този проблем е ясно, че решаващо за тази семантика е отношението мит и история и конкретното му проявление в регионалния вариант на хайдушкия фолклор.

С центроорганизиращи функции в него е годишният хайдушки цикъл като аналог на природния. Обозначените му чрез определени